

АГРАРНІ РОЗПИСКИ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

В сучасних умовах функціонування фермерських господарств об'єктивно постає питання їх фінансового забезпечення. Фермерські господарства формують свої фінансові ресурси за рахунок власних доходів, за рахунок коштів Українського державного фонду підтримки фермерських господарств на безповоротній основі та на конкурсних засадах на поворотній основі.

Залучення банківських кредитів, як джерела фінансування для переважної більшості фермерських господарств має непосильний характер, змушуючи працювати по собівартості, або навіть бути збитковими. Насамперед йдеться про отримання фінансових ресурсів середніми та малими аграрними товаровиробниками, які мають обмежений доступ до кредитування через його високі ставки та високий ризик невиконання відсотків [3].

Альтернативним інструментом залучення кредитних фінансових ресурсів для фермерських господарств є аграрні розписки – це товаророзпорядчий документ, що фіксує безумовне зобов'язання боржника, яке забезпечується заставою, здійснити поставку сільськогосподарської продукції або сплатити грошові кошти на визначених у ньому умовах [2].

Відповідно до прийнятого 6 листопада 2012 р. Закону України «Про аграрні розписки», головною метою якого є створення нового інструменту кредитування сільськогосподарських виробників, заставою для якого стане новий врожай. Необхідно надати при кредитуванні під заставу майбутнього урожаю документи власності або оренди земельної ділянки, кадастровий номер ділянки, детальну карту полів, з указанням площі, переданої в заставу [1].

У 2015 році за ініціативи IFC та у партнерстві з Державним секретаріатом з економічних питань Швейцарії (SECO) та Урядом України було розпочато п'ятирічний проект, спрямований на впровадження аграрних розписок в Україні.

На сьогодні вже видано аграрних розписок під 37 видів сільськогосподарської продукції, в тому числі нішевої та органічної продукції. Залучено в аграрний сектор 19,5 млрд. грн. Тільки у 2019 році видано аграрних розписок на загальну суму 11,8 млрд грн. Рівень невиконання аграрних розписок залишається низьким – близько 1,6%. Це дозволяє створювати привабливий інвестиційний клімат та залучати також і міжнародних інвесторів. Наразі, вже видано 12 міжнародних аграрних розписок на загальну суму 11 млн грн.

Запровадження аграрних розписок сприяло розширенню можливостей доступу фермерських господарств до додаткових фінансових ресурсів на більш сприятливих умовах, які відрізняються прозорістю відносин з кредиторами та суттєвим здешевленням вартості позичених фінансових ресурсів у порівнянні з існуючими формами залучення ресурсів.

Список використаних джерел

1. Ісаєв А. М. Аграрні розписки як новий інструмент кредитування АПК під майбутній урожай. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. Вип.3. С. 138-141
2. Коваленко Т. Аграрні розписки: оформлення, видача, обіг та виконання. Агробізнес сьогодні. 2013. №11(258). С.120-124
3. Правдюк Н. Л. Аграрні розписки як альтернативна форма кредитування сільськогосподарських підприємств: обліковий аспект. *Облік і фінанси*. 2016. № 4(74). С. 69-79.